

med Hensyn til Bedriftsraad, siger sig selv; og der er indtil nu heller ikke noget Land, hvor man ad Lovgivningens Vej har forsøgt Gennemførelse af Udbyttedeling, hvorimod Bedriftsraad som bekendt er oprettet af Frivillighedens Vej eller gennem Lovforanstaltninger i en Række Lande. Vi er i Virkeligheden ved at komme bagefter. Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har Ret i, at disse 4 Aar under Ministeriet Neergaard ganske har ladet denne Side af Samfundsudviklingen ligge brak, medens den er gaaet sin stærke, rolige Gang i andre Lande. Udbyttedeling er derimod ikke gennemført ved Lov i noget Land. Ja, Frankrig har for nogle Aar siden faaet en lille bitte Lov, det er rigtigt, som imidlertid ikke har vist større praktiske Resultater. Men jeg vil gerne forhandle med det ærede Medlem derom. Der rejser sig straks den Vanskelighed — det vil jeg dog sige, idet jeg foreløbig udskyder Diskussionen, til Lovforslaget kommer til Behandling —, at Modstanderne vil sige: Naar Lønarbejderne skal have Del i Udbyttet i de gode Tider, maa de ogsaa tage deres Part af Risikoen og Tabet i de daarlige Aar. Jeg indrømmer, at det er en berettiget Betragtning, men jeg tror ogsaa, man kan komme ud over det. Skal Lønarbejderne blive andet end Lønarbejdere, skal de være Medejere, medansvarlige Medledere — ja, Meningen er jo netop at vække Ansvarsfølelsen, at opdrage —, saa maa de dele baade de gode og de onde Vilkaar. Det er ogsaa det, jeg bebrejder det nuværende kapitalistiske Samfund, at Strejker og Lockouter føres i Blinde, den ene Part kender ikke den andens Vilkaar, Arbejdsgiverne neppe Arbejdernes, men Arbejderne i alt Fald under ingen Omstændigheder Vilkaarene for de Virksomheder, hvori de arbejder. Strejker og Lockouter, som ikke er opfundet af Socialismen, men er udsprunget af det kapitalistiske Samfund, er dets Produkt og Værk, føres i Blinde. Derfor maa vi ind paa en Udvikling, hvorved Arbejderne faar Indseende med Bedrifterne, hvorved deres Interesse for Arbejdet vokser, hvorved deres Ansvarsfølelse styrkes, hvorved de faar en helt anden Samfundsstilling, end de har i dette Øjeblik. Det nye Socialministeriums Opgave og Maal er, med de beskedne Evner, vi i Øjeblikket raader over, men med den gode Villie, der er, ogsaa fra alle Embedsmændenes Side, med den ringe ydre Magt, vi har i denne Rigsdag, men med den ikke ganske ubetydende indre Styrke, en Regering har, som er det

foreløbig sidste Led — ikke det endelig sidste —, det sidste Resultat af en halvtredsindstyveaarig organisk Udvikling, at bevare den socialpolitiske Lovgivning, vi har vundet, imod alle Angreb, at udvikle og forbedre den yderligere i en Række Enkeltheder, at forberede og gennemføre omfattende Reforme, hvorved der bliver Plan, System og Sammenhæng deri, ogsaa i Administrationen, og at forberede en ny Samfundsordning, hvor baade Bedriftsraad og Udbyttedeling gennemføres fuldt ud og konsekvent, derved at de Grundsætninger hævdes, der er den nye Verdensbevægelses store Løsen, Motto og Fanemærke: Arbejdet Kilden til al Værdi og Udbyttet af Arbejdet til dem, der arbejder!

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen og ansætte nyt Møde til i Eftermiddag Kl. 2²⁵ med følgende Dagsorden:

Eventuelt: Anden Behandling af:

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 170 af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral, jfr. Lov Nr. 183 af 28. Juni 1924.

Mødet hævet Kl. 2²⁰.

16de Møde.

Onsdag den 29. Oktober Kl. 2²⁵.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Anden Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 70 af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral, jfr. Lov Nr. 183 af 28. Juni 1924.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 602; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 7).

Uden for Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.